

O b s a h

	Str.
1. Zřizování lékáren, lékárenské koncese, druhy lékáren v letech 1918 - 1945	9
1.1. Počátky lékárenství u nás	9
1.2. Lékopisy a jejich vývoj na našem území	10
1.3. Lékárenství v 17. a 18. století	11
1.4. Vliv státního zřízení na lékárenství v 18. a 19. století	12
1.5. Zřizování lékáren	13
1.6. České a slovenské lékárnictví v období kapitalismu	15
Kontrolní otázky	17
2. Vývoj snah o zestátnění lékáren do roku 1950 a začlenění lékáren do OÚNZ od roku 1960	18
2.1. Vývoj snah o zestátnění lékáren	18
2.2. Rok 1945	20
2.3. Organizace lékárenství a zásobování léčiv	22
2.4. Zákon o výrobě a distribuci léčiv	22
2.5. Národní podnik Medika	22
2.6. Vznik n.p. Oční optika	24
2.7. Krajské správy lékáren - KNV	25
2.8. Krajské správy lékáren - KÚNZ	26
2.9. Zřízení národního podniku Zdravotnické zásobování	27
2.10. Spojené podniky pro zdravotnickou výrobu SPOFA	31
2.11. Organizace ústavů národního zdraví	32
2.11.1. Náplň činnosti lékárenské služby OÚNZ	36
2.11.2. Náplň činnosti lékárenské služby KÚNZ	36
2.11.3. Ostatní zařízení lékárenské služby	37
2.12. Funkce v lékárenské službě	38
2.12.1. Vedoucí lékárník	38
2.12.2. Hlavní farmaceutický laborant	38
2.12.3. Vedoucí farmaceutický laborant	38
2.13. Pracovníci v lékárenství	39

2.13.1.	Hlavní odborník pro lékárenství	.39.
2.13.2.	Krajský odborník pro lékárenství	.40.
2.14.	Náplň činnosti zařízení lékárenské služby	.40.
2.14.1.	Lékárna při NsP III. typu	.41.
2.14.2.	Lékárna při NsP II. typu	.42.
2.14.3.	Lékárna při NsP I. typu	.42.
2.14.4.	Lékárna při poliklinice	.42.
2.14.5.	Lékárna obvodní	.42.
	Kontrolní otázky	.43.
3.	Plánování potřeby léčiv a zdravotnických potřeb	.44.
3.1.	Ukazatele pro plánování léčiv a zdravotnických potřeb	.44.
3.2.	Příjmy státního rozpočtu	.45.
3.3.	Lékařenská služba - její ekonomické začlenění v ÚNZ	.46.
3.4.	Plánování potřeby léčiv a zdravotnických potřeb	.47.
	Kontrolní otázky	.48.
4.	Zásoby v lékárnách, jejich normování, zásobování, uchovávání léčivých přípravků a zdravotnických potřeb	.49.
4.1.	Zásoby	.49.
4.2.	Zásobování lékáren	.51.
4.3.	Oborové normy	.54.
4.4.	Šaržování	.55.
4.4.1.	Exspirace HVLP	.56.
4.4.2.	Doba použitelnosti	.56.
4.5.	Kontrola léčiv - atest	.57.
4.6.	Přejímka léčiv a zdravotnických potřeb	.57.
4.7.	Uchovávání léčiv a zdravotnických potřeb	.59.
4.8.	Dodávky s dobou expirace a použitelnosti	.62.
4.8.1.	Povinnost odběratele vracet léčiva	.62.
4.9.	Dodací podmínky	.62.
4.9.1.	Citace hospodářského zákoníku 45/83 Sb.	.63.
4.9.2.	Vady dodávek	.63.
4.10.	Deset bodů pro řádnou přejímku a uskladňování léčiv	.64.

	Kontrolní otázky	65
5.	Kontrola léčiv a činnosti kontrolní	66
5.1.	Kontrola léčiv v lékárnách	67
5.2.	Laboratoř kontroly léčiv LS KÚNZ	68
5.2.1.	Náplň činnosti LKL	69
5.3.	Náplň činnosti SÚKL	69
5.3.1.	Zprávy o kvalitě léčiv	70
5.4.	Útvar řízení kontroly	71
5.5.	Kontrola zásob na odděleních nemocnice	72
5.6.	Hospodaření s léky a zdravotnickými potřebami	72
	Kontrolní otázky	77
6.	Vedení odborné a hospodářské činnosti v lékárnách	78
6.1.	Vedení evidence omamných látek	78
6.2.	Záznam o přípravě zásobních léčiv	79
6.3.	Záznam o zkoušení léčiv	80
6.4.	Objednávání léčiv	80
6.5.	Taxace	80
6.6.	Provozní evidence v lékárnách	81
	peněžní deník - korunová kontrola	83
6.6.1.	Přesuny zásob mezi lékárnami	84
6.6.2.	Manipulace s peněžními hotovostmi	84
6.7.	Fakturace	87
6.8.	Vykazování nákladů a třídění receptů	88
6.9.	Oběh účetních dokladů	88
6.10.	Ostatní administrativní činnosti	89
	Kontrolní otázky	90
7.	Hmotná odpovědnost v lékárnách	90
7.1.	Dohoda o hmotné odpovědnosti	91
7.2.	Inventarizace hospodářských prostředků	92
7.3.	Způsob provádění inventury v lékárně	93
7.3.1.	Inventurní rozdíly	93
7.3.2.	Vypořádání inventurních rozdílů	93
7.4.	Normy mank v lékárnách	94
7.5.	Přehled spisové agendy v lékárnách	96
	Kontrolní otázky	96

8.	Provozní a pracovní řády	97.
8.1.	Odpovědnost pracovníků v lékárnách	98.
8.2.	Náplň činnosti farmaceutického laboranta	100.
8.2.1.	Náplň činnosti farmaceutického laboranta v úseku práce farmaceutické analýzy	101.
8.2.2.	Farmaceutický laborant se specializací v úseku práce lékárenství	101.
8.2.3.	Farmaceutický laborant se specializací v úseku práce technologie léků	102.
8.2.4.	Farmaceutický laborant se specializací v úseku práce zásobování zdrav. potřebami	103.
8.3.	Řídící práce farmaceutických laborantek	103.
8.4.	Vzdělávání odborných farmaceutických pracovníků	105.
8.5.	Další vzdělávání středních zdravotnických pracovníků	107.
8.5.1.	Pomaturitní specializační studium	107.
8.6.	Československá farmaceutická společnost	108.
	Kontrolní otázky	110.
9.	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	111.
9.1.	Organizace a řízení BOZ v rezortu zdravotnictví ČSR	111.
9.2.	Nebezpečí poškození zdraví	112.
9.3.	Organizace a provádění PO v zařízeních lékárenské služby	114.
9.4.	Hasící přístroje	115.
9.5.	Ochranné oděvy	115.
	Kontrolní otázky	115.
10.	Zaměstnanécké vztahy	116.
10.1.	Význam hnutí BSP	116.
10.2.	Zákoník práce	117.
10.2.1.	Některá důležitá ustanovení Zákoníku práce	119.
10.2.2.	Kolektivní smlouvy	120.
10.2.3.	Pracovní smlouvy	120.
10.2.4.	Převedení na jinou práci	121.
10.2.5.	Přeložení	121.
10.2.6.	Ukončení pracovního poměru	122.
10.2.7.	Výpověď daná organizací	122.

10.2.8. Zákaz výpovědi	122.
10.2.9. Výpověď daná pracovníkem	123.
10.2.10. Potvrzení o zaměstnání	123.
10.3. Délka dovolené	124.
Kontrolní otázky	124.
Přehled nejdůležitějších dat	125.
Použité zkratky	127.
Použitá literatura	129.
Tabulky	132.

Od počátku 14. století jsou zprávy o lékárnictví častější a obšířnější. Slavný lékárník u dvora Karla IV. byl Angelus de Florentia, který založil tzv. Hortus Angelicus, jakousi botanickou zahradu, v níž pěstoval léčivé rostliny. Lékárníků bylo v té době na našem území málo. Byli v Praze, Bratislavě, Litoměřicích, Brně, Olomouci, Zhořelci a v Košicích. Lékárník byl tehdy řemeslným výrobcem léků a léčivých přípravků a tyto také prodával. Byl však podřízen od odborné stránky dohledu lékaře. U nás až do roku 1950, kdy byl vytvořen národní podnik Medika.

V XVI. století byl sepsán v Pražských městech tehdejší slavný lékař Adam Zalužanský ze Zalužan - řád apothekářský, což byla vlastně první lékařská smlouva, neboli smlouva o poskytnutí léčivých látek a přípravků. V úvodu obsahoval ustanovení o vzdělání lékárníků a jejich povinnostech, přívlastek lékárníků, vizitacích, t. j. prohlídkách lékáren, jejich vybavení, uchování léčivých látek a léčivých přípravků, základy výroby /označování, datum přípravy, laboratorní knihy/ a vydání léčivých přípravků, zeimky o denní a noční službě, úkony lékopisů však v zemích českých nebyly. Tehdejší apothekářství otiskl tzv. Augšpurský lékopis, Pharmopoea Augustana. Byl vydán v německém městě Augsbuachu a platil až do roku 1564. U nás byl používán až do roku 1729. Roku 1664 byla vydaná "Statuta pražská lékařská